

ACTIVITEITENVERSLAG 2025

 UNIVERSITY OF MICHIGAN PRESS
 480 Tappan Street
 Ann Arbor, MI 48106-1500
 USA
 Tel: 734 763 7000
 Fax: 734 763 7001
 Email: umichpress@umich.edu
 Website: www.umichpress.org

This image displays a variety of typographic styles and decorative elements. At the top, there are several horizontal borders with intricate patterns. Below these, the word "LOVE" is written in a large, bold, serif font. To the right, the word "LOVE" is written in a smaller, elegant, cursive script. In the center, the word "LOVE" is written in a large, bold, serif font, with the letter "L" being particularly prominent. To the left of this, the word "LOVE" is written in a smaller, elegant, cursive script. Below the central "LOVE", the word "LOVE" is written in a large, bold, serif font, with the letter "L" being particularly prominent. To the right of this, the word "LOVE" is written in a smaller, elegant, cursive script. At the bottom, there are several horizontal borders with intricate patterns, similar to the ones at the top.

A collection of various fonts and typographic elements, including letters, numbers, and symbols, arranged in a grid-like fashion. The elements include:

- Uppercase letters: A, B, C, D, E, F, G, H, I, J, K, L, M, N, O, P, Q, R, S, T, U, V, W, X, Y, Z
- Lowercase letters: a, b, c, d, e, f, g, h, i, j, k, l, m, n, o, p, q, r, s, t, u, v, w, x, y, z
- Numbers: 0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9
- Symbols: @, #, \$, %, ^, &, *, (,), ~, !, ", '

[illegible]

1. **Introduction**
 2. **Background**
 3. **Methods**
 4. **Results**
 5. **Conclusion**
 6. **References**
 7. **Appendix**
 8. **Figure**
 9. **Table**
 10. **Text**
 11. **Figure**
 12. **Table**
 13. **Text**
 14. **Figure**
 15. **Table**
 16. **Text**
 17. **Figure**
 18. **Table**
 19. **Text**
 20. **Figure**
 21. **Table**
 22. **Text**
 23. **Figure**
 24. **Table**
 25. **Text**
 26. **Figure**
 27. **Table**
 28. **Text**
 29. **Figure**
 30. **Table**
 31. **Text**
 32. **Figure**
 33. **Table**
 34. **Text**
 35. **Figure**
 36. **Table**
 37. **Text**
 38. **Figure**
 39. **Table**
 40. **Text**
 41. **Figure**
 42. **Table**
 43. **Text**
 44. **Figure**
 45. **Table**
 46. **Text**
 47. **Figure**
 48. **Table**
 49. **Text**
 50. **Figure**
 51. **Table**
 52. **Text**
 53. **Figure**
 54. **Table**
 55. **Text**
 56. **Figure**
 57. **Table**
 58. **Text**
 59. **Figure**
 60. **Table**
 61. **Text**
 62. **Figure**
 63. **Table**
 64. **Text**
 65. **Figure**
 66. **Table**
 67. **Text**
 68. **Figure**
 69. **Table**
 70. **Text**
 71. **Figure**
 72. **Table**
 73. **Text**
 74. **Figure**
 75. **Table**
 76. **Text**
 77. **Figure**
 78. **Table**
 79. **Text**
 80. **Figure**
 81. **Table**
 82. **Text**
 83. **Figure**
 84. **Table**
 85. **Text**
 86. **Figure**
 87. **Table**
 88. **Text**
 89. **Figure**
 90. **Table**
 91. **Text**
 92. **Figure**
 93. **Table**
 94. **Text**
 95. **Figure**
 96. **Table**
 97. **Text**
 98. **Figure**
 99. **Table**
 100. **Text**

1. **Introduction**
 2. **Background**
 3. **Methods**
 4. **Results**
 5. **Conclusion**
 6. **References**
 7. **Appendix**
 8. **Figure**
 9. **Table**
 10. **Text**
 11. **Figure**
 12. **Table**
 13. **Text**
 14. **Figure**
 15. **Table**
 16. **Text**
 17. **Figure**
 18. **Table**
 19. **Text**
 20. **Figure**
 21. **Table**
 22. **Text**
 23. **Figure**
 24. **Table**
 25. **Text**
 26. **Figure**
 27. **Table**
 28. **Text**
 29. **Figure**
 30. **Table**
 31. **Text**
 32. **Figure**
 33. **Table**
 34. **Text**
 35. **Figure**
 36. **Table**
 37. **Text**
 38. **Figure**
 39. **Table**
 40. **Text**
 41. **Figure**
 42. **Table**
 43. **Text**
 44. **Figure**
 45. **Table**
 46. **Text**
 47. **Figure**
 48. **Table**
 49. **Text**
 50. **Figure**
 51. **Table**
 52. **Text**
 53. **Figure**
 54. **Table**
 55. **Text**
 56. **Figure**
 57. **Table**
 58. **Text**
 59. **Figure**
 60. **Table**
 61. **Text**
 62. **Figure**
 63. **Table**
 64. **Text**
 65. **Figure**
 66. **Table**
 67. **Text**
 68. **Figure**
 69. **Table**
 70. **Text**
 71. **Figure**
 72. **Table**
 73. **Text**
 74. **Figure**
 75. **Table**
 76. **Text**
 77. **Figure**
 78. **Table**
 79. **Text**
 80. **Figure**
 81. **Table**
 82. **Text**
 83. **Figure**
 84. **Table**
 85. **Text**
 86. **Figure**
 87. **Table**
 88. **Text**
 89. **Figure**
 90. **Table**
 91. **Text**
 92. **Figure**
 93. **Table**
 94. **Text**
 95. **Figure**
 96. **Table**
 97. **Text**
 98. **Figure**
 99. **Table**
 100. **Text**

Some of the most important
Insights from the
World Bank
International
Economic
Survey
2014

Section 1

USE THE BEST TECHNICAL DRAWING INSTRUMENTS FOR THE BEST RESULTS

Shin

Stichting Shimmer is een curatorieel atelier en tentoonstellingsplatform gevestigd in de Rotterdamse haven. Shimmer werd opgericht in 2018 en wordt geleid door Eloise Sweetman en Jason Hendrik Hansma. De organisatie ontwikkelt tentoonstellingen, kunstenaarsopdrachten, publieksprogramma's, publicaties, onderzoek, mentoring en internationale samenwerkingen.

De statutaire doelstellingen van Shimmer omvatten het bevorderen van kunst en cultuur op lokaal, nationaal en internationaal niveau; het creëren van een ruimte waarin kennis, praktijk en ideeën publiekelijk kunnen worden onderzocht en gepresenteerd; het kritisch in gesprek gaan met zowel gevestigde als minder bekende stemmen en praktijken; en het samenwerken met gevestigde en opkomende makers en publieken.

Shimmer werkt met langdurige en relationele vormen van tentoonstellingsmaken. In plaats van een tentoonstelling te benaderen als een vaststaande presentatie, ontwikkelen projecten zich vaak over langere tijd door de relaties tussen kunstenaars, kunstwerken, publiek, ruimtes en samenwerkingspartners.

In 2025 kwam deze werkwijze in het bijzonder tot uiting in de jaarlange tentoonstelling *Coalescence: Happenstance With All Due Intent*. Naast dit centrale programma presenteerde Shimmer *Commuter* van Katie Watchorn, ontwikkelde het samen met Amarte een tweede kunstenaarsopdracht met Pam Virada, organiseerde het publieksactiviteiten en professionele ontwikkeling, werkte het internationaal in Wenen en Riga en produceerde het teksten, publicaties en digitale documentatie.

Het jaar vormde daarnaast een belangrijke ontwikkelingsperiode voor Shimmer. Naast de uitvoering van het publieke programma begon de organisatie de artistieke, financiële en organisatorische basis te leggen voor een nieuwe meerjarige fase.

2 TIJDLIJN 2025 Januari–24 februari

Katie Watchorn – *Commuter*
Shimmer, Rotterdam

Commuter ontstond vanuit een uitnodiging om een bestaand werk of een niet-gerealiseerd idee opnieuw te bekijken, specifiek in relatie tot het trappenhuis van Shimmer.

Het was de eerste opdracht binnen Shimmer x Amarte, een samenwerking waarin kunstenaars worden ondersteund om bestaande ideeën opnieuw te onderzoeken en aan te passen aan Shimmers niet-traditionele trappenhuisruimte. Katie Watchorn werd geselecteerd uit 53 inzendingen.

Januari–9 november

Coalescence: Happenstance With All Due Intent

Shimmers centrale tentoonstelling van het jaar liep door vanaf december 2024 tot 9 november 2025. De tentoonstelling werd ontwikkeld met curator, schrijver en educator Paul O'Neill en veranderde in opeenvolgende fases, waarbij kunstwerken werden toegevoegd, verplaatst en in nieuwe relaties tot elkaar werden gebracht.

23 februari

Sunday Afternoon with Christophe Clarijs: *Alt Text Workshop*

Grafisch ontwerper Christophe Clarijs leidde een workshop waarin kunstwerken uit *Coalescence* werden gebruikt om te onderzoeken hoe visuele informatie kan worden vertaald naar geschreven taal. Daarmee werden toegankelijkheid, nauwkeurig kijken, interpretatie en beschrijving met elkaar verbonden.

27 maart

Opening van *Coalescence*, fase 2

Nieuwe werken van onder anderen Ilke Gers, Moosje M. Goosen, Anne Tallentire en Grace Weir werden toegevoegd. Bestaande en nieuwe werken werden opnieuw gecombineerd en gehangen, waardoor nieuwe relaties en interpretaties ontstonden.

11 mei

Sunday Afternoon with David Bernstein

Shimmer organiseerde de presentatie van David Bernsteins boek *Even if it's not true, it's well found*, uitgegeven door Casino Luxembourg, waarbij publicatie, gesprek en informele ontmoeting samenkwamen.

22 mei

Shimmer at Sundown with Stephen Kwok

Shimmer bracht het incidentele avondprogramma *Shimmer at Sundown* opnieuw tot leven met kunstenaar en curator Stephen Kwok. De bijeenkomst draaide om een reading en gesprek over strategieën van herschikking en misbruik binnen Kwoks artistieke en curatorieële praktijk.

29 mei

Artist-as-Curator Traineeship met CBK Rotterdam

De Rotterdamse kunstenaar Rita Osipova begon bij Shimmer aan een betaald professioneel ontwikkelingstraject van zes maanden. Het traject bood ervaring met Shimmers tentoonstellingspraktijk, onderzoek, organisatie en publieksprogramma. Daarnaast adviseerde Shimmer de trainee bij de ontwikkeling van haar eigen curatorieële onderzoek.

31 mei-1 september

Mike Kelley and Marlie Mul
Laurenz, Wenen

Shimmer en Laurenz cureerden gezamenlijk een tentoonstelling waarin Mike Kelleys The Banana Man (1983) in relatie werd gebracht tot Marlie Muls Unnamed Charm (2024)

Het project werd daarnaast begeleid door een publicatie die door samenwerkingspartner Laurenz speciaal voor de tentoonstelling werd geproduceerd en uitgegeven

25 juni

Ontwikkeling tweede Shimmer x Amarte-opdracht – Pam Virada, Slowglass

Met steun van Amarte ontwikkelde Shimmer gedurende 2025 een tweede opdracht voor het trappenhuis. Uit meer dan zestig inzendingen, waarvan 53 binnen de voorwaarden van de open call vielen, werd Pam Virada geselecteerd.

Vanwege de technische productie en de tijd die nodig was om samenwerkingen met aquariumhouders op te bouwen, besloten Shimmer en Virada de publieke presentatie in januari 2026 te openen.

28 juni

Opening van Coalescence, fase 3

Bea McMahon, Fergus Feehily, Inga Meldere, Noor Abed, Ronan McCrea, Suzanne Mooney en Tuukka Kaila werden aan de tentoonstelling toegevoegd. Kunstwerken breidden zich uit naar plafonds, hoeken, ramen en drempels, waardoor de architectuur van Shimmer steeds actiever onderdeel werd van de tentoonstelling.

11 juli

Release van Time Spirals – T-shirtpublicatie met Christophe Clarijs

Shimmer bracht samen met grafisch ontwerper Christophe Clarijs Time Spirals uit, de eerste in een reeks publicaties in de vorm van T-shirts. De reeks ontstond vanuit onderzoek, teksten en ideeën die geen plaats hadden gevonden binnen andere projecten, maar die Shimmer verder wilde laten circuleren.

Time Spirals onderzocht onder meer temporele zachtheid, herinnering en verschillende ervaringen van tijd – waaronder productieve tijd, rusttijd, hormonale tijd, maantijd en studiotijd. Het project verbond Shimmers curatorische en redactionele praktijk aan een draagbaar publicatieformat en werd in 2026 verder verspreid door opname in Sluice Magazine

10-13 juli

Floating – Pam Virada en Daniel Gustav Cramer
Riga Contemporary, Letland

Shimmer presenteerde een kleinschalige tentoonstelling met Pam Virada en Daniel Gustav Cramer. Het project onderzocht relaties tussen horizontaal en verticaal, verleden en toekomst, en het alledaagse en het etherische.

14 september

Opening van Coalescence, fase 4 en Sunday Afternoon with Laura Kampman, Marja Ahti, Natalia Beylis and friends

De laatste fase van Coalescence werd uitgebreid met nieuwe kunstwerken en geluidsinterventies in samenwerking met Futura Resistenza. Laura Kampmans bijdrage introduceerde ritme en ruimtelijk geluid als verdere manieren om de tentoonstelling te ervaren.

14 september

Gesprek met Vivienne Griffin en Inga Meldere

Eloise Sweetman en Jason Hendrik Hansma voerden een uitgebreid gesprek met de kunstenaars over artistieke categorisering, anti-disciplinaire praktijken, schilderkunst, sculptuur en amateurisme. Het gesprek werd getranscribeerd en gepubliceerd.

9 november

Afsluiting van Coalescence

Shimmer sloot de tentoonstelling af met een uitgebreide Sunday Afternoon waarin publicatie, gesprek, performance en bewegend beeld samenkwamen.

Het programma omvatte onder meer de presentatie van Sarah Pierces Scenes of the Myth, een performance van Bea McMahon met Artemise Ploegerts, en screenings en gesprekken rond werk van Noor Abed, Pilvi Takala en Anu Pennanen.

3 COALESCENCE EN SHIMMERS ARTISTIEKE PROGRAMMA

Coalescence: Happenstance With All Due Intent vormde de ruggengraat van Shimmers artistieke programma in 2025.

Ter gelegenheid van de vijfentwintigste verjaardag van Paul O'Neills tentoonstellingsmodel Coalescence nodigde Shimmer O'Neill uit om het project opnieuw te benaderen als een langdurige en evoluerende tentoonstelling. In plaats van één keer te openen en daarna onveranderd te blijven, groeide, verschoof en veranderde Coalescence. Werken werden toegevoegd, opnieuw gehangen en in nieuwe constellaties geplaatst.

Als onderdeel van deze ontwikkeling paste Shimmer in 2025 ook de fysieke tentoonstellingsruimte aan. Met steun van het Cultuurfonds werden het kantoor en de opslag uit de tentoonstellingsruimte verwijderd, waardoor meer ruimte ontstond voor kunstwerken.

publieksontvangst en de veranderende opstelling van Coalescence■

De eerste constellatie omvatte werken van Nina Canell■, Jaime Gili■, Liam Gillick■, William McKeown■, Isabel Nolan■, Harold Offeh■, Eduardo Padilha■, Lawrence Weiner en Walker & Walker■. Een gezamenlijke maaltijd creëerde vroeg in het project ruimte voor dialoog tussen deelnemende kunstenaars■, lokale makers en publiek■.

In de tweede fase werden onder anderen Ilke Gers■, Moosje M■ Goosen■, Anne Tallentire en Grace Weir toegevoegd■. De tentoonstelling onderzocht daarbij de verhouding tussen curatorische intentie en onverwachte ontmoetingen■.

Tijdens de derde fase werden werken van Bea McMahon■, Fergus Feehily■, Inga Meldere■, Noor Abed■, Ronan McCrea■, Suzanne Mooney en Tuukka Kaila toegevoegd■. Kunstwerken begonnen de randen van de tentoonstellingsruimte te bezetten – plafonds■, hoeken■, ruimtes tussen ramen en drempels – waardoor de architectuur zelf steeds zichtbaarder werd als actief onderdeel van het tentoonstellingsmaken■.

De laatste fase breidde het project uit met geluid en performance in samenwerking met Futura Resistenza■. Ook werken van Sarah Pierce en Vivienne Griffin werden aan de tentoonstelling toegevoegd■.

Door deze fases heen stelde Coalescence Shimmer in staat vragen te onderzoeken die centraal staan in de praktijk van de organisatie: wat gebeurt er wanneer een tentoonstelling wordt opgevat als een langdurige relatie in plaats van als een eenmalige gebeurtenis? Hoe veranderen individuele kunstwerken door nabijheid? Hoe beïnvloedt architectuur interpretatie? En hoe kan tentoonstellingsmaken ruimte bieden aan zowel intentie als onverwachte ontmoetingen?

Publieke gesprekken■, teksten■, geluid■, performances en screenings waren daarmee geen toevoegingen aan de tentoonstelling■, maar onderdeel van haar zich ontwikkelende vorm■.

De langdurige presentatie vroeg daarnaast om aandacht voor zorg en conservering■, waaronder lichtcycli■, rustperiodes voor werken en zorgvuldige installatiemethodes■.

4■ INTERNATIONALE ACTIVITEITEN

Internationale uitwisseling bleef in 2025 een belangrijk onderdeel van Shimmers activiteiten■.

In Wenen begon Shimmer een samenwerking met het curatorische initiatief Laurenz met een tentoonstelling waarin Mike Kelley en Marlie Mul samen werden gebracht■. Mike Kelleys *The Banana Man* (1983) en Marlie Muls *Unnamed Charm* (2024) werden naast elkaar gepresenteerd vanuit een gedeelde interesse in materialiteit■, persona■, humor en de wijze waarop kunstwerken reageren op een specifieke architectonische context■.

Het tentoonstellingsproject werd begeleid door een publicatie die door Shimmers samenwerkingspartner Laurenz speciaal voor het project werd geproduceerd en uitgegeven■. De publicatie omvatte bijdragen van Aaron Amar Bhamra■, Monika Georgieva■, Eloise Sweetman en Jason Hendrik Hansma■.

Het project kreeg daarnaast internationale redactionele en kritische aandacht via onder andere *Mousse Magazine*■, *Contemporary Art Daily* en *Art Viewer*■. De tentoonstelling werd later opgenomen in *Artforums Best of 2025*■.

Tijdens Riga Contemporary presenteerde Shimmer *Floating*■, waarin Pam Virada en Daniel Gustav Cramer samenkwamen■. De compacte presentatie onderzocht toestanden van zweven en interactie – horizontaal en verticaal■, alle-daags en etherisch■, verleden en toekomst■. Deze internationale presentaties maakten het mogelijk om ideeën uit Shimmers voortdurende onderzoek – nabijheid■, duur■, relaties tussen kunstwerken en de rol van tentoonstellingscontext – binnen andere culturele contexten verder te ontwikkelen■.

5■ PUBLIEKSPROGRAMMA EN PUBLIEKSBEREIK

Publieke bijeenkomsten bleven in 2025 een integraal onderdeel van Shimmers programma■.

Deze varieerden van de Alt Text Workshop met Christophe Clarijs tot boekpresentaties■, gesprekken■, avondbijeenkomsten■, performances■, experimentele muziek en screenings■.

Naast afzonderlijke evenementen was Shimmer gedurende Coalescence op zondagen geopend van 13■00 tot 18■00 uur■. Bezoekers konden de tentoonstelling bekijken en deelnemen aan begeleide gesprekken■, Q&A's■, informele salons■, rondleidingen en één-op-één-gesprekken■.

De openingen van fases 2, 3 en 4 trokken naar schatting respectievelijk circa 120, 150 en 130 bezoekers■. De afsluiting op 9 november trok circa 140 bezoekers■. Daarmee trokken de vier belangrijkste publieke Coalescence-momenten in 2025 gezamenlijk naar schatting 540 bezoekers■. Dit aantal staat los van de reguliere zondagopenstellingen en andere activiteiten gedurende het jaar■.

Gastvrijheid speelde hierin een belangrijke rol■. Gezamenlijke maaltijden■, screenings met nagesprekken■, performances■, geluid■, gehoste bijeenkomsten■, rondleidingen en individuele gesprekken boden verschillende manieren om met de tentoonstelling in contact te komen■.

De Alt Text Workshop verbond toegankelijkheid met interpretatie en nauwkeurig kijken■. Shimmer at Sundown met Stephen Kwok creëerde een avondbijeenkomst rond lezen en gesprek buiten de conventionele vorm van een opening of formele lezing■.

Deze activiteiten weerspiegelen Shimmers opvatting dat publieksprogrammering onderdeel is

van het tentoonstellingsmaken zelf. Gesprek, luisteren, lezen en informele ontmoeting zijn manieren waarop kennis rond kunstwerken gezamenlijk kan worden geproduceerd.

6 SHIMMER X AMARTE: KUNSTENAARSOPDRACHTEN

In 2025 zette Shimmer de samenwerking met Amarte voort rond een reeks kunstenaar-sopdrachten voor het trappenhuis van Shimmer.

De samenwerking ondersteunt artistieke ontwikkeling door kunstenaars niet te vragen om vanuit het niets nieuw werk te maken, maar om een bestaand idee of werk opnieuw te bekijken en te ontwikkelen in relatie tot een specifieke, niet-traditionele tentoonstellingsruimte.

De eerste editie resulteerde in Katie Watchorn's Commuter. Watchorn werd geselecteerd uit 53 inzendingen en ontwikkelde een bestaand idee verder voor het trappenhuis van Shimmer. Door de specifieke architectuur konden kunstenaar en curatoren nauw samenwerken aan de vertaling van het werk naar de locatie.

Het project onderstreepte voor Shimmer het belang van voldoende ontwikkelingstijd, nauwe uitwisseling tussen kunstenaar en curator en flexibiliteit gedurende het maakproces.

In 2025 werd met steun van Amarte ook een tweede editie van de opdracht ontwikkeld. Uit meer dan zestig inzendingen werd Pam Virada geselecteerd. Het proces resulteerde in Slowglass, ontwikkeld voor dezelfde trappenhuisruimte en voortbouwend op Virada's onderzoek naar collectief geheugen, migratie en hauntologie.

Slowglass brengt onder meer machines die bellen produceren met water uit de Rotterdamse haven samen met livestreams van aquaria in Nederlandse huishoudens, ontwikkeld in samenwerking met aquariumhouders. Zo ontstond een site-specifieke installatie waarin huiselijke ecologieën, zorgnetwerken, herinnering en infrastructuur samenkomen.

De ontwikkeling van het werk vond grotendeels in 2025 plaats. Vanwege de technische productie en de tijd die nodig was om relaties met aquariumhouders zorgvuldig op te bouwen, besloten Shimmer en de kunstenaar de publieke presentatie in januari 2026 te openen.

De twee opdrachten laten zien hoe Shimmer x Amarte kunstenaars tijd, ruimte, een substantieel honorarium en curatoriale ondersteuning biedt om bestaande ideeën opnieuw te onderzoeken. Tegelijkertijd ontwikkelt Shimmer met deze reeks het trappenhuis verder als een specifieke plek voor artistieke experimenten buiten conventionele tentoonstellingsformats.

7 ARTISTIEKE ONTWIKKELING EN MENTORING

Professionele en artistieke ontwikkeling vormde een ander onderdeel van Shimmers culturele activiteiten.

In samenwerking met CBK Rotterdam ontwikkelde Shimmer een Artist-as-Curator Traineeship: een betaald professioneel ontwikkelingstraject van zes maanden voor een in Rotterdam gevestigde kunstenaar die haar curatoriale praktijk wilde uitbreiden.

Kunstenaar Rita Osipova werd geselecteerd en werkte mee aan onderzoek, tentoonstellingsorganisatie, productie, hosting en uitwisseling met kunstenaars en curatoren.

Het traject was gebaseerd op leren door directe deelname. Het bood inzicht in zowel de zichtbare als minder zichtbare aspecten van een onafhankelijke curatoriale praktijk en liet zien hoe tentoonstellingsideeën zich ontwikkelen door onderzoek, productie, communicatie en relaties.

Daarnaast adviseerde Shimmer de trainee bij de ontwikkeling van haar eigen curatoriale onderzoek en bood de organisatie ruimte voor reflectie op ideeën, curatoriale methodes, werkprocessen en mogelijke toekomstige richtingen.

8 PUBLICATIE, DOCUMENTATIE EN CIRCULATIE

Schrijven en publiceren bleven functioneren als verlengstukken van Shimmers tentoonstellingen en onderzoek.

Voor Coalescence produceerde en initieerde Shimmer teksten die verbonden waren aan verschillende fases van de tentoonstelling. Dit omvatte teksten van Eloise Sweetman en Jason Hendrik Hansma en Paul O'Neill, evenals het gepubliceerde gesprek met Vivienne Griffin en Inga Meldere.

Publicatie vormde ook onderdeel van Shimmers internationale samenwerkingen. Voor Floating in Riga werd een begeleidende tekst geproduceerd. Mike Kelley and Marlie Mul in Wenen werd begeleid door een publicatie die door Laurenz speciaal voor het project werd geproduceerd en uitgegeven, met bijdragen van Aaron Amar Bhamra, Monika Georgieva, Eloise Sweetman en Jason Hendrik Hansma.

Daarnaast ontwikkelde Shimmer samen met Christophe Clarijs Time Spirals als eerste in een reeks publicaties in de vorm van T-shirts. Time Spirals onderzocht temporele zachtheid, herinnering en verschillende ervaringen van tijd, waaronder productieve tijd, rusttijd, hormonale tijd, maantijd en studiotijd.

In 2026 werd Time Spirals opgenomen in Sluice Magazine, waardoor het project vanuit een draagbare publicatie verder circuleerde binnen een redactionele context.

Digitale documentatie maakte het mogelijk dat tentoonstellingen en het bijbehorende onderzoek na afloop toegankelijk bleven. Coalescence kreeg aandacht en documentatie via onder andere Contemporary Art Daily, Art Viewer, Contemporary Art Library en Untitled DB.

Ook Mike Kelley and Marlie Mul bleef na de presentatie in Wenen kritische aandacht ontvangen en werd opgenomen in Artforums Best of 2025

Deze vormen van publicatie, redactionele circulatie, kritische aandacht en digitale documentatie maakten het mogelijk dat projecten ook buiten hun oorspronkelijke locaties en looptijden nieuwe publieken bereikten

9 FINANCIËEL OVERZICHT 2025

In het boekjaar 2025 realiseerde Stichting Shimmer totale baten van €58.490,63 en totale lasten van €66.518,95. Daarmee kwam het resultaat uit op een tekort van €8.028,32. Het voorstel is dit tekort ten laste te brengen van de algemene reserve.

De inkomsten bestonden voornamelijk uit publieke en culturele financiering. Shimmer ontving €56.075,26 aan subsidies, naast €2.343,37 aan baten uit culturele activiteiten en €72 aan baten uit activiteiten buiten de Europese Unie.

De grootste kostenpost bestond uit €48.270,04 aan externe projectkosten voor culturele activiteiten en uitvoerenden. Daarnaast werd €2.440,76 besteed aan materiaal- en productiekosten.

Reis- en hotelkosten bedroegen €5.291,81. Kosten voor kantoor, website, portier, contributies, automatisering en overige algemene organisatiekosten bedroegen €7.308,85. Andere uitgaven betroffen onder meer verzekeringen en kleine aanschaffingen, reclame- en representatiekosten, administratie, bankkosten, kantinekosten en afschrijvingen.

Per 31 december 2025 beschikte Stichting Shimmer over totale activa van €19.393,72. Deze bestonden uit €10.616,40 aan liquide middelen, een vordering omzetbelasting van €8.084 en €693,32 aan materiële vaste activa. Aan het einde van het jaar waren er geen kortlopende schulden.

Het resultaat over 2025 verminderde de algemene reserve van €27.422,04 naar €19.393,72.

De resterende reserve biedt een zekere mate van continuïteit, terwijl Shimmer verder werkt aan een meer diverse en duurzame financieringsbasis.

In 2025 werden geen onkostenvergoedingen, vacatiegelden of andere betalingen gedaan aan leden van de Raad van Toezicht, bestuurders of overige beleidsbepalers.

10 PARTNERSCHAPPEN EN ONDERSTEUNING

Shimmers activiteiten in 2025 kwamen tot stand door relaties met kunstenaars, curatoren, financiers, culturele organisaties en

collega-initiatieven.

Belangrijke samenwerkingspartners waren onder andere Paul O'Neill, Futura Resistenza, Laurenz, Riga Contemporary, CBK Rotterdam en Amarte, naast de kunstenaars, schrijvers en andere makers die bijdroegen aan tentoonstellingen, evenementen, publicaties en onderzoek.

Deze partnerschappen maakten het mogelijk om een lokaal verankerd programma in Rotterdam te combineren met internationale samenwerking en circulatie.

Ze maakten het daarnaast mogelijk om op verschillende schalen te werken: van gesprekken en workshops in Rotterdam tot kunstenaarsopdrachten, internationale tentoonstellingspresentaties, publicaties en professionele ontwikkelingstrajecten.

Samenwerking vormt daarmee niet alleen een bron van middelen of zichtbaarheid, maar een essentieel onderdeel van Shimmers curatorische werkwijze.

11 EVALUATIE EN LEERPUNTEN

De langdurige opzet van Coalescence bevestigde dat relatief kleine ruimtelijke veranderingen grote gevolgen kunnen hebben voor hoe kunstwerken en hun onderlinge relaties worden waargenomen. Het gedurende het jaar verplaatsen en opnieuw combineren van werken maakte deze veranderingen zichtbaar.

Uit de evaluatie bleek dat heldere toelichting op deze ruimtelijke verschuivingen bezoekers hielp de methode van Coalescence beter te begrijpen. Ook bleken geluid en gastvrijheid manieren om aandacht te verlengen en andere vormen van engagement mogelijk te maken.

Informeel gesprekken, gezamenlijke maaltijden, screenings, performances en langere publieksmomenten boden daarmee aanvullende manieren om kennis rond kunstwerken te ontwikkelen.

Operationeel leerde Shimmer dat bij langdurige en veranderende tentoonstellingen vanaf het begin voldoende aandacht en budget nodig zijn voor flexibele infrastructuur, opslag en aanpasbare presentatiemiddelen.

Ook de Shimmer x Amarte-opdrachten leverden praktische inzichten op. De ontwikkeling van site-specifiek werk vraagt om voldoende tijd voor curatorische uitwisseling, duidelijke technische ijkpunten en heldere afspraken over honorarium, productie en veranderingen in de omvang van een project. Deze lessen worden meegenomen in toekomstige opdrachten.

12 ONDERZOEK EN ONTWIKKELING RICHTING 2026

Naast de uitvoering van het publieke programma gebruikte Shimmer 2025 om de artistieke en

organisatorische basis te ontwikkelen voor de volgende fase van de organisatie■

Artistiek stond hierbij Ageless, Ageless centraal, Shimmers nieuwe meerjarige programma, dat op 30 januari 2026 zou openen■

Het programma groeide voort uit onderzoek naar culturele vormen en gebaren die door verschillende historische periodes en contexten heen blijven terugkeren■ Mede geïnspireerd door Aby Warburgs begrip Pathosformel onderzocht Shimmer hoe terugkerende vormen – rouw, drempels, call-and-response, ritme en andere gedeelde culturele gebaren – manieren kunnen bieden om over verschillen heen te denken zonder die verschillen uit te wissen■

Het onderzoek leidde tot een programma van tentoonstellingen, teksten, leesgroepen en seminars vanaf 2026■

Naast deze artistieke ontwikkeling versterkt Shimmer in 2026 zijn financiële en bestuurlijke positie■

Dit omvat de ontwikkeling van een duurzame en meer gediversifieerde financieringsstructuur, het verbeteren van langetermijnplanning en financieel toezicht, en het verder formaliseren van de governance- en toezichtsstructuren■

Het doel hiervan is om meer organisatorische continuïteit en veerkracht te creëren en tegelijkertijd Shimmers vermogen te beschermen om ambitieuze, onafhankelijke en langdurige artistieke projecten te realiseren■

Shimmer beschouwt deze organisatorische ontwikkeling als verbonden met de culturele missie■ Sterkere financiële planning en governance maken het mogelijk kunstenaars verantwoord te ondersteunen, langdurige programma's vol te houden, duurzame partnerschappen op te bouwen en de onafhankelijkheid van Shimmers curatoriale praktijk te behouden■

13■ CONCLUSIE

2025 werd gekenmerkt door duur, samenwerking, experiment en uitwisseling■

Met Coalescence hield Shimmer een tentoonstelling bijna een volledig jaar in ontwikkeling en liet de organisatie deze veranderen door de komst en verplaatsing van kunstwerken, kunstenaars, teksten, geluid, performances en publieken■

De aanpassing van de tentoonstellingsruimte maakte meer plaats voor kunstwerken en publiek en versterkte Shimmers mogelijkheid om met een langdurig en veranderend tentoonstellingsmodel te werken■

Met Shimmer x Amarte ondersteunde Shimmer kunstenaars om bestaande ideeën opnieuw te ontwikkelen voor een niet-conventionele tentoonstellingsruimte■ Commuter van Katie Watchorn werd in 2025 gepresenteerd, terwijl de tweede opdracht met Pam Virada gedurende het jaar werd ontwikkeld en leidde tot Slowglass, dat in januari 2026 publiek zou openen■

Met projecten in Wenen en Riga breidde Shimmer zijn artistieke relaties internationaal uit■ De samenwerking met Laurenz leidde niet alleen tot een tentoonstelling, maar ook tot een nieuwe publicatie■

Via Sunday Afternoons, Shimmer at Sundown, workshops, gesprekken, performances, screenings en reguliere zondagopenstellingen creëerde Shimmer verschillende manieren waarop publiek tijd kon doorbrengen met kunstwerken, kunstenaars en ideeën■

Via de Artist-as-Curator Traineeship deelde Shimmer curatoriale kennis en ondersteunde de organisatie de ontwikkeling van zelfstandig curatorieel onderzoek■

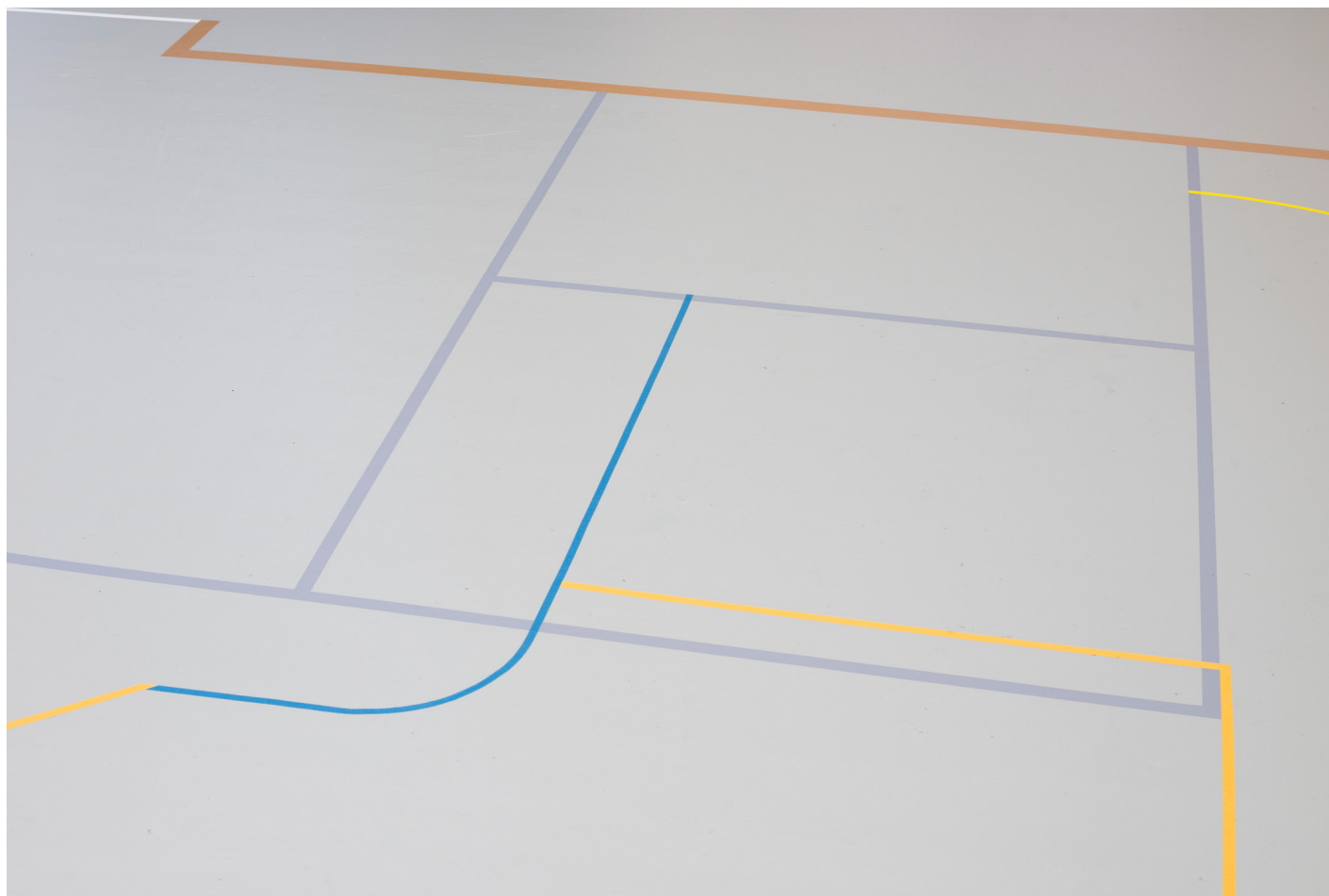
Via teksten, publicaties, internationale publicatiesamenwerkingen en digitale documentatie kregen projecten een leven dat verder reikte dan hun fysieke presentaties■

Tegelijkertijd legde 2025 de basis voor de volgende fase van Shimmer■ Het onderzoek naar Ageless, Ageless leidde naar een nieuw meerjarig programma dat in januari 2026 zou openen, terwijl de organisatie haar financiële en bestuurlijke positie verder versterkt■

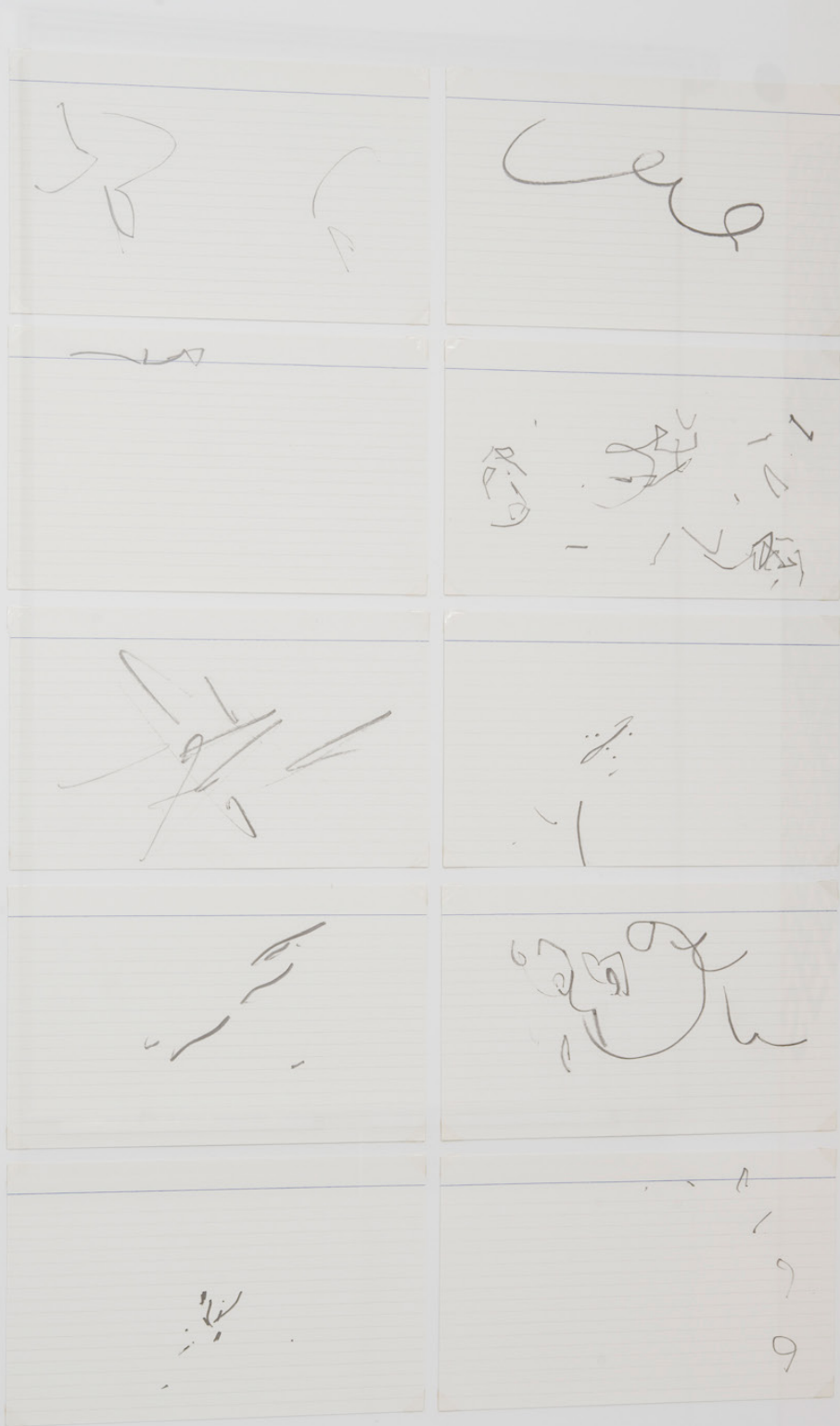
Samen droegen deze activiteiten bij aan de doelstelling van Stichting Shimmer om kunst en cultuur lokaal, nationaal en internationaal te bevorderen en publieke situaties te creëren waarin artistieke praktijken, kennis en ideeën gezamenlijk kunnen worden ervaren, onderzocht en ontwikkeld■

COALESCENCE: HAPPENSTANCE WITH ALL DUE INTENT (PHASE 2)

ALT TEXT WRITING WORKSHOP WITH CHRISTOPHE CLARIJS

COALESENCE: HAPPENSTANCE WITH ALL DUE INTENT (PHASE 3)

COALESCENCE: HAPPENSTANCE WITH ALL DUE INTENT (PHASE 4)

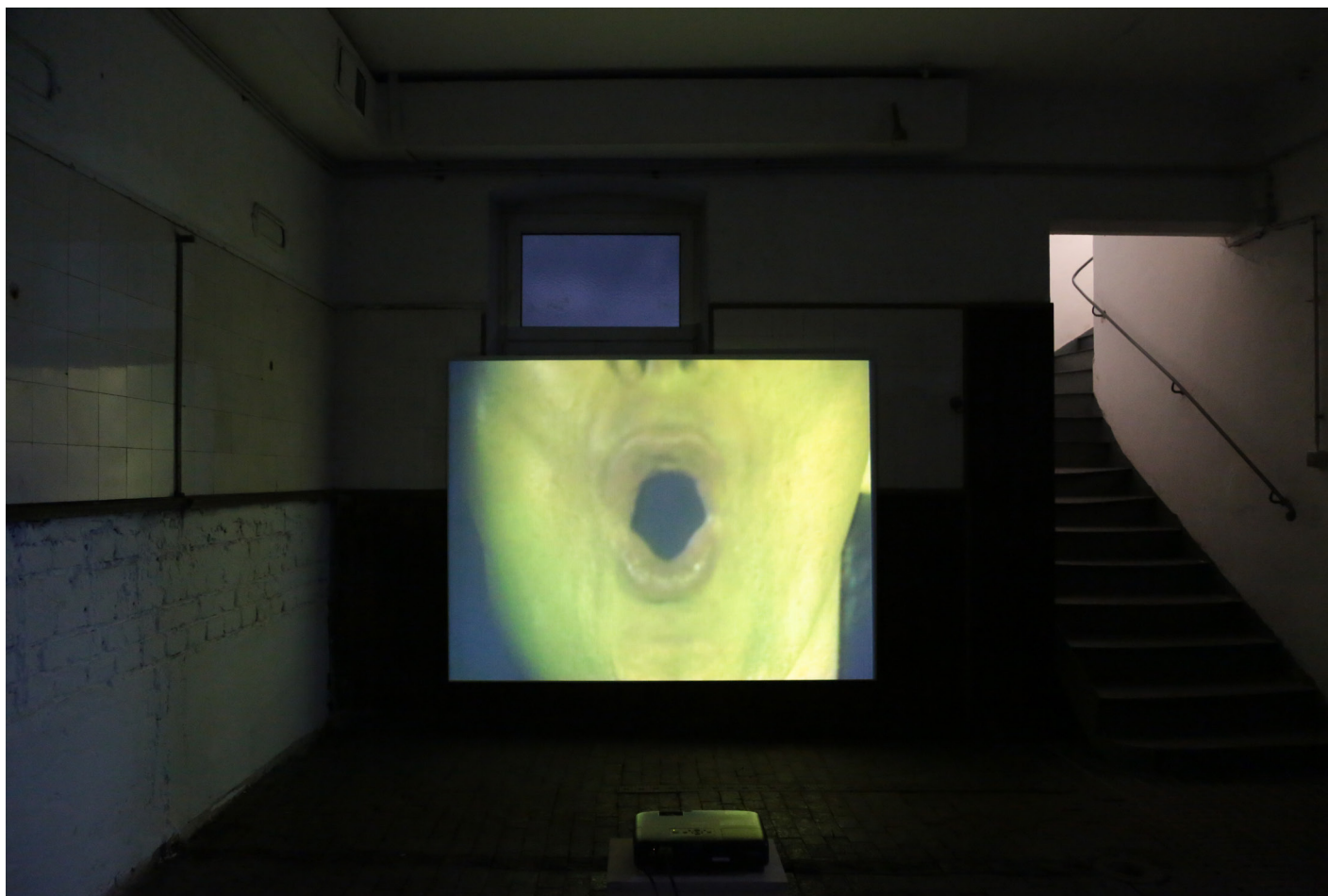
FLOATING AT RIGA CONTEMPORARY

MIKE KELLEY & MARLIE MUL AT LAURENZ, VIENNA

INSTANCE

WITH ALL

TIME SPIRALS T-SHIRT

